

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Величка Георгиева Минкова
Национална художествена академия

относно конкурс за доцент по 8.2. Изобразително изкуство
(Декоративни изкуства и комбинаторика), за нуждите на ФНОИ,
обявен в ДВ бр.20/08.03.2024 г.

кандидати: гл. ас. д-р Красимира Любенова Дренска
д-р Розалия Георгиева Гилова

- **Обща характеристика и професионална биография на кандидатите**

Гл. ас. д-р Красимира Дренска е бакалавър и магистър по педагогика и семиотика на изобразителното изкуство, като своето образование получава в СУ „Св. Климент Охридски“, ФНПП, катедра „Визуални изкуства“. През 2017 г. тя защитава дисертационен труд на тема „Знаково-символно значение в произведения на декоративно-приложните изкуства в обучението по изобразително изкуство за 7. клас на общообразователното училище“ и придобива научната и образователна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по изобразително изкуство). От ноември 2018 г. до ноември 2020 г. Красимира Дренска е асистент по „Декоративни изкуства и комбинаторика“, „Живопис и цветознание“ в катедра „Визуални изкуства“ към ФНОИ на СУ „Св. Климент Охридски“. От 2020 г. до днес д-р Дренска е главен асистент по „Декоративни изкуства и комбинаторика“. Нейната изследователската дейност е интензивна. Тя се изявява като автор с лична позиция в редица статии публикувани в специализирани списания, сборници, участник е в научни и творчески форуми.

Красимира Дренска е артист с изявена индивидуалност, която не е трудно да бъде наблюдавана, защото ярко се позитивира в нейните артистични изяви – самостоятелни изложби („Ръчно рециклирана хартия“ в галерия „Етюд“, София (2019), „ОРНАМЕНТИ“ в Мраморно фоайе на НДК, София (2021) и „ХАРТИЯ ОРНАМЕНТИ ФРАГМЕНТИ“ в галерия „Алма Матер“, София (2023), участия в пленери, симпозиуми и общи изложби. Творческата ѝ способност, която генерира запомнящо се изкуство, не остава незабелязана в арт средите. През 2020 г Дренска получава Наградата за български автор на XII Международен конкурс на фондация „Аматерас“ за хартиено изкуство – Галерия

„Сан Стефано“, София, а през 2024 г. Награда на галерия „Христо Цокев“, Габрово за участието си в VI Национална изложба „Пролетен салон“.

От 2016 г. тя е член на СБХ, секция „Текстил“, а от 2021 г. членува в сдружение „Изкуство в действие“.

Д-р Розалия Гигова се дипломира като „бакалавър“ и „магистър“ в Национална художествена академия, специалност „Изкуствознание“ и втора специалност „Педагогика на изобразителното изкуство“. В периода 2010 – 2012 г. тя се обучава в Университета Комплутенсе, Мадрид, Испания (департамент: Съвременно изкуство, специалност: Съвременно испанско изкуство), където завършва втора магистратура с тема „Испанско-български връзки в областта на изобразителното изкуство“.

През 2004 г. Розалия Гигова защитава дисертационен труд на тема „Вещта в обредно-празничната ситуация /Символика на вещите в съвременната сватба/“ и придобива образователната и научна степен „доктор“ в Национална художествена академия с шифър 05.08.04 Изкуствознание и изобразителни изкуства. Нейните научни търсения се материализират чрез участието ѝ в няколко постдокторантски проекти във Виенски университет, Департамент „Социална и културна антропология“, Австрия (2004-2005), Университетът Хумболт, Институт по история на изкуството, Берлин, Германия (2006-2007). Д-р Розалия Гигова е участник в международни научни и образователни проекти посветени на история на изкуството, които се състоят у нас и в чужбина. Внимание заслужават нейните теренно етнографски проучвания върху материалната култура и традиции на гагаузите от Варненско, на лазарките и кукерите от Старозагорско и т.н. Тя е автор на редица статии и монография, демонстриращи високите критерии заложи в изследователската ѝ практика на изкуствовед, които са причина за сериозни научни анализи. Най-ярките примери са изследването посветено на живота и творчеството на художника Иван Пенков, както и кураторският проект в Софийска градска художествена галерия посветена на същия автор. Д-р Гигова е член на СБХ.

• Съпоставяне на минималните национални изисквания с резултатите от научната дейност на кандидата за придобиване на академична длъжност „доцент“

От представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 8 Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство, от двамата кандидати за заемане на академична длъжност доцент е видно, че те са изпълнени.

- **Основни направления в творческата работа на кандидатите**

Предвид естеството на обявения конкурс в направление 8.2. Изобразително изкуство (Декоративни изкуства и комбинаторика) и предстоящата съвместна практическа дейност със студенти на новоизбрания доцент, логично се разглеждат направленията на творческата му работа.

Гл. ас. д-р Красимира Дренска работи в областта на съвременното изкуство, а нейната творческа дейност може да бъде определена като експериментаторска. Представените в конкурса художествени творби показват няколко направления на авторски ѝ търсения, а именно експерименти с ръчно рециклирана хартия, живописни и смесени техники, компютърно генерирана графика.

Д-р Розалия Гилова предлага в настоящия конкурс своите теоретични разработки, които са следствие на нейното образование, професионалната квалификация и практика на изкуствовед.

- **Характеристика и оценка на качествата на хабилитационния труд**

Хабилитационният труд „Хартия, орнаменти, фрагменти“ се основава на творческия опит на Красимира Дренска в областта на хартиеното изкуство, смесените форми и компютърно генерираната графика. Произведенията, които намират място в него са създадени в периода 2016 – 2023 г. Те са резултат от изявените артистични способности и естетически критерии на кандидата, тясно обвързани с декоративната стилистика, модулното композиционно изграждане, знаково-символната образност. Наблюдава се специфична художествена сплав от живописни, текстилни и колажни техники с висока естетическа стойност.

Авторската позиция на гл. ас. д-р Дренска се основава на експерименти с достъпен материал, какъвто е отпадъкът или хартията. Творческата мисъл и уменията на автора генерират един нов продукт, който има декоративно, символно начало и носи белезите на традиционния орнамент. Изследователската позиция теоретично е защитена в няколко статии публикувани в специализирани издания. Форматът и интерпретациите са разнообразни те градират от двуизмерни миниатюри, през декоративни пана до пространствени широкоформатни арт инсталации.

В раздела „Ръчно рециклирана хартия“ са представени няколко серии: „Пясък във времето“ (2017), „Старите преди на баба“ (2016), „Каменно лице“ (2016), „Облекло на дърво“ (2023), „Липсващи парчета“ (2017), „Ограничено I и II“ (2023), „Взаимовръзки“

(2018 – 2020), „Свързани“ (2023), „Тотеми“ (2016 – 2018), „Родословно дърво I и II“ (2021), „Митът за Сизиф“ (2016), „Девет мита за сътворението на света“ (2016), „Парчета сътворение“ (2021), „Разказ за сътворението“ (2021), „Контролиран хаос“ (2021), „Слънчеви фази“ (2021), „Допълване“ (2021). Като принос на хабилитационния труд бих определила споделените от Красимира Дренска, от първо лице на автор, особености на творческия процес при материализиране на художествената идея.

Във втория раздел „Живописни и смесени техники“ са представени серии творби, в които цветът е в хармонична връзка с нетипичната материалност на хартията. В произведенията са използвани различни по вид и произход хартии – ръчни, фабрични, опаковъчни и амбалажни, салфетки, стари рисунки, хартиена каша и др. Впечатляваща е създадената като колаж серията „Стари черги“. Тя показва умението на автора да композира разнообразни по характер материали и да създава от тях богата изобразителна динамика на контрастни съчетания по материалност, фактурност и цвят.

В третия раздел на хабилитационния труд „Компютърно генерирана графика“ намират място произведения създадени посредством дигиталните технологии. Те могат да се тълкуват като своеобразен опит за смяна на материала и начина на изразяване на идеята. Дигиталните изображения са компилация от авторски графики, фрагменти, детайли, фактури или по-скоро колаж от творчески идеи.

Д-р Розалия Гигова представя като хабилитационен труд монографията „Художникът Иван Пенков (1897 – 1957). Живот и творчество“, която е издаден през 2013 г. Както самата тя определя, книгата е резултат от изследване, чието начало е поставено с дипломната ѝ работа защитена в НХА през 1999 г. Неоспорими са качествата на представения изкуствоведски труд, но по мое мнение, той няма пряко отношение към обявения конкурс за доцент по „Декоративни изкуства и комбинаторика“.

Основавайки се на личните си пристрастия към дисциплината „Комбинаторика“, която преподавам в НХА от много години, искам да отбележа, че в представените от д-р Гигова монография и статии липсва отношение към тази проблематика. Оценявайки значимата роля на специфичните познания по комбинаторика за изграждане на пълноценната творческа ерудиция на студентите в областта на изобразителното изкуство считам, че това е значителен пропуск.

• **Заключение**

Предвид гореизложеното становище, като оценявам достойнствата на предложените от двамата кандидати материали, представящи творческите им и научни постижения, намирам за напълно основателно да направя следната класация:

1. гл.ас. д-р Красимира Дренска

2. д-р Розалия Гигова

Въз основа на творческите приноси и цялостната преподавателска практика, убедено предлагам на почитаемото жури да гласува положително за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Декоративни изкуства и комбинаторика) на гл. ас. д-р Красимира Любенова Дренска.

02.06.2024 г.

проф. д-р Величка Георгиева Минкова:

.....